

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

Member's Participation in Activities of Bung Wai Aug
Village Fund Varinchamrab District, Ubol Rachatani Province.

โดย

นางสาวพัทตร์วิภา ศรีสุข

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท. บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่... 7 ... เดือน... พฤษภาคม ... พ.ศ. ... 25 46

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

...../...../..... 7.....น.ค./46.....

(อาจารย์ดวงกมล ปานรศทิพ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

.....

...../...../.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภสมบุญ อึ้งรัตนการ)

หัวหน้าภาควิชา

ร/พ.

.....

...../...../.....

พ521ก

(อาจารย์สุชุมารณ์ ชันศรี)

254b

เลขที่.....

ลงทะเบียน..... 96253

วัน เดือน ปี..... 2 JUN 2003

T096253

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

โดย : นางสาวพัศตร์วิภา ศรีสุข

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประเภทกรรมการปัญหาพิเศษ

.....
(อาจารย์ดวงกมล ปานรศทิพ)

..... 7 / 17.ค. / 46 .....

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อศึกษา ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก และศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิก ผลการศึกษาด้านสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก พบว่าสมาชิกมีอายุเฉลี่ย 41.58 ปี โดยส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 35-54 ปี มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่อคิดเป็นร้อยละ 79.52 สถานภาพการสมรสพบว่าแต่งงานอยู่ด้วยกันทั้งหมด มีสมาชิกในครอบครัว เฉลี่ย 4 คน ต่อครัวเรือน ประกอบอาชีพหลักและอาชีพรองคือทำนา การเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพบว่าร้อยละ 95.18 สนใจในการเข้ามาเป็นสมาชิกเอง โดยมีเหตุผลคือ มีความพึงพอใจในจุดมุ่งหมายของกองทุน

ผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออกมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการออมทรัพย์ การทำไม้กวาด และการมีส่วนร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรมอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 , 3.47 และ 3.58 ตามลำดับ

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ อาจารย์ดวงกมล ปานรศทิพ ซึ่งเป็นประธานกรรมการปัญหาพิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนากร ซึ่งเป็นกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำปัญหาพิเศษมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านบึงหวายออก อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูล จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พัทรวีภา ศรีสุข

มีนาคม 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
ขอบเขตของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	4
นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	4
นิยามและแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม	10
กองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	21
ประชากร	21
เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	23
ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก	23
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมออมทรัพย์ การทำไม้กวาด	28
การเข้าร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรม	30
วิจารณ์ผลการวิจัย	32
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	33
สรุปผลการศึกษา	33
ข้อเสนอแนะ	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

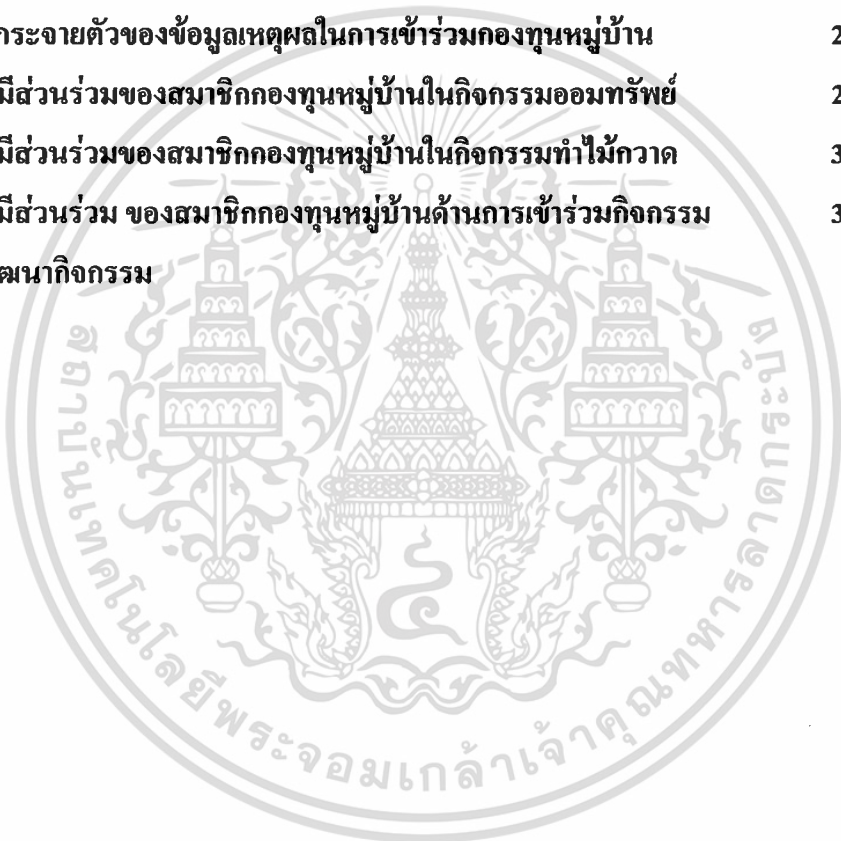
เอกสารอ้างอิง	37
ภาคผนวก	
แบบสัมภาษณ์	41
รูปภาพ	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการกระจายของข้อมูลจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา	24
2. แสดงการกระจายของข้อมูลจำแนกตามสมาชิกในครอบครัว อาชีพหลัก และอาชีพรอง	25
3. แสดงการกระจายตัวของข้อมูลเหตุผลในการเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน	26
4. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในกิจกรรมออมทรัพย์	28
5. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในกิจกรรมทำไม้กวาด	30
6. ระดับการมีส่วนร่วม ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรม	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

ปัจจุบันภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีการใช้เงินตรามากขึ้น มีการเพาะปลูกเข้าสู่ตลาดมากขึ้น แม้กระทั่งสังคมในชนบทไกล ๆ ห่างจากตัวเมืองก็มีการแลกเปลี่ยนสินค้า หรือแรงงานกับเงินตราเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เมื่อพลเมืองเพิ่มขึ้น ที่ดินทำกินในชนบทมีจำกัดทำให้คนในชนบทต้องอพยพย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในเมืองซึ่งก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวตามมา

รัฐบาลจึงมีนโยบายให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเพื่อให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีความสามารถในการจัดระบบ บริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในหมู่บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2544 : 6)

กองทุนหมู่บ้านมุ่งช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก อำนวยโอกาส จังหวัดอุบลราชธานี ก็เป็นอีกหมู่บ้านหนึ่งที่ได้รับการอนุมัติเงิน จากสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรม ยิ่งกว่านั้นแนวคิดและแนวทางปฏิบัติของกรรมการและสมาชิกต่อกองทุนหมู่บ้าน อาจกล่าวได้ว่าหมู่บ้านแห่งนี้มีความพยายามที่จะคิดค้นวิธีการ จัดการเงินส่วนของสาธารณะโดยอยู่บนหลักของการมีส่วนร่วม จากคนในชุมชน ซึ่งนอกจากจะให้คนภายนอกเห็นถึงศักยภาพของคนในชุมชนแล้ว ยังจะเกิดกระบวนการพัฒนาร่วมกันต่อไป จากอดีตที่ผ่านมากองทุนหมู่บ้านมุ่งช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเนื่องจากการขาดประสบการณ์การบริหารที่ดี และไม่มี ความเข้มแข็งขององค์กรเพราะการดำเนินกิจกรรมไม่ต่อเนื่องอีกทั้งขาดความร่วมมือของสมาชิกในหมู่บ้าน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุน หมู่บ้านมุ่งช่วยเหลือ ตลอดจนอุปสรรคและปัญหาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนากองทุนหมู่บ้านอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objction of Study)

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมุ่งช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก อำนวยโอกาส จังหวัดอุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในกิจกรรมการออมทรัพย์ กิจกรรมทำไม้กวาดตลอดไปจนถึงการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมกองทุน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

1. เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อให้ทราบถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในกิจกรรมการออมทรัพย์ กิจกรรมทำไม้กวาด ตลอดไปจนถึงการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรม ซึ่งข้อมูลที่ได้จะสามารถใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตการศึกษา (Scope and Limitation)

การศึกษานี้ดำเนินการกับกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เฉพาะในด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกในกิจกรรมการออมทรัพย์ กิจกรรมทำไม้กวาด และการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรม การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 4 เดือน ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2545 ถึง มีนาคม 2546

นิยามศัพท์ (Definitions)

กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้ให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด

อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เป็นอันดับรองจากรายได้ของอาชีพหลัก

รายจ่าย หมายถึง รายจ่ายทั้งหมดที่เกิดจากรายจ่ายในครอบครัว เช่น ค่าอาหาร ค่าการศึกษา บุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเครื่องใช้ประจำวัน ค่าน้ำ ค่าไฟ มีหน่วยวัดเป็นบาทต่อปี

รายได้สุทธิ หมายถึง รายได้ทั้งหมดที่ได้จากการหักจากรายจ่ายในครอบครัว มีหน่วยวัดเป็นบาทต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กองทุน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้าน ตามข้อบังคับ

ที่ประชุมสมาชิก หมายถึง ที่ประชุมใหญ่ประจำปี หรือที่ประชุมวิสามัญ

บทบาท หมายถึง หน้าที่ที่สมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออกจะต้องปฏิบัติในตำแหน่งที่กำหนดขึ้นภายในกองทุน

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออกมีกิจกรรมร่วมกันในกิจกรรมของกองทุน ในด้านการออมทรัพย์ การทำไม้กวาด และการพัฒนากิจกรรม

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก หมายถึง ผู้ที่ได้รับเลือกจากสมาชิกให้เป็นผู้บริหารงานกองทุน และเป็นจุดรวมในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้าน และชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนา หมู่บ้าน และชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

1.1. ปรัชญา

- 1.1.1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชน และท้องถิ่น
- 1.1.2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและ ภูมิปัญญาของตนเอง
- 1.1.3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน และชุมชน
- 1.1.4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
- 1.1.5. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

1.2. วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- 1.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- 1.2.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง
- 1.2.4 กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
- 1.2.5 เสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.3 หลักการจัดสรรเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติมีหลักการในการจัดสรรเงินให้แก่กองทุน หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ดังนี้

1.3.1 ความพร้อมความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือ ชุมชนเมือง

1.3.2 ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ที่เน้นความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน

1.3.3 ความพร้อมของระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก

1.3.4 ความพร้อมของการบริหารจัดการที่สอดคล้องและเกื้อกูลกัน ระหว่างกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองกับกองทุนอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 เตรียมความพร้อมอย่างไร

ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง จะต้องร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ตามขั้นตอนดังนี้

1.4.1 สร้างจิตสำนึก และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

1.4.1.1 สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของกองทุนที่จะต้องร่วมกันบริหารจัดการโดยประชาชนเพื่อประชาชนของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4.1.2 สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวทางบริหารจัดการกองทุนของตนเอง

1.4.1.3 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ และบริหารจัดการ กองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนร่วมสร้างกองทุนไปสู่ความยั่งยืน

1.4.2 เลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน

จัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวน 15 คน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้

1.4.2.1 องค์กรประชุมของเวทีชาวบ้าน คือ จำนวนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4.2.2 ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง

1.4.2.3 เลือกคณะกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองกำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.2.4 เลือคนดีมีความรู้ ประสบการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

1.4.3 จัดทำระเบียบข้อบังคับ

เมื่อดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุน และประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน (กติกา) กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองตนเอง โดยมีแนวทางดังนี้

1.4.3.1 ประเด็นที่ต้องเป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด คือ

- วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณา วินิจฉัยชี้ขาด แต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท
- ระยะเวลาชำระเงินกู้ไม่เกินหนึ่งปี

1.4.3.2 ประเด็นอื่นๆคณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นของสมาชิกเป็นผู้กำหนด

1.4.4 การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมื่อจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุน(กติกา) และสมาชิกจะต้องกันดำเนินการตามกติกาที่วางไว้ เช่น

- 1.4.4.1 การรับสมาชิก
- 1.4.4.2 การระดมทุน
- 1.4.4.3 การจัดทำระบบบัญชี
- 1.4.4.4 การจัดระบบตรวจสอบ
- 1.4.4.5 การมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบกรรมการ
- 1.4.4.6 อื่น ๆ

1.4.5 การขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล

เมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้ว สามารถขอรับการจัดสรรเงินจาก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.4.5.1 การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

- จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งขอรับแบบ กทบ. 2 จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขึ้นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน

- เปิดบัญชีกับธนาคาร

1.4.5.2 ประเมินความพร้อมของกองทุน

- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจการบริหารกองทุนของคณะกรรมการ

กองทุน

- ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
- การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

1.4.5.3 รับเงินจัดสรร

เมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติอนุมัติเงินจัดสรร ตามผลการประเมินความพร้อมแล้ว จะแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทราบ เมื่อกองทุนได้รับแล้วให้ติดต่อบริษัทธนาคารเพื่อทำหลักฐานการรับเงินจัดสรร โดยมีเอกสารดังต่อไปนี้

- สมุดบัญชีเงินฝากของกองทุน
- มติที่ประชุม ซึ่งเห็นชอบ และมอบหมายให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้

อำนาจในการทำนิติกรรมสัญญากับธนาคาร ไปแสดงต่อธนาคารฯ และมีมติดังกล่าวต้องให้ประธาน กรรมการของกองทุนลงนามกำกับ และรับรองสำเนาครบทุกหน้า

- บัตรประจำตัวประชาชนของคณะกรรมการกองทุน

1.4.6 ทำอย่างไร เมื่อไม่ผ่านการประเมินความพร้อม

กองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมืองใด ที่ได้รับแจ้งว่าไม่ผ่านการประเมินความพร้อมให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับแจ้งผลการประเมินความพร้อม โดยมีแนวทางและวิธีการดังนี้

1.4.6.1 แนวทางการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุนร่วมกับสมาชิกเตรียมความพร้อมตามแนวทางดังนี้

- โดยร่วมมือและช่วยเหลือกันเองในหมู่บ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว

- ขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ
- การผสมผสานกันทั้ง 3 แนวทาง

1.4.6.2 วิธีการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุน ดำเนินการเพื่อให้เกิดความพร้อมด้วยวิธีดังนี้

- สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ในหมู่บ้านหรือชุมชน โดยการใช้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน หรือชุมชนอื่นที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้วเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- การสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการ และการจัดการแก่คณะกรรมการกองทุน และสมาชิกจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ

1.4.6.3 ทำอย่างไรเมื่อมีความพร้อมแล้ว

- เมื่อกองทุนมีความพร้อม คณะกรรมการกองทุนแจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเพื่อมาติดตามตรวจสอบ และรายงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จะโอนเงินเข้ากองทุน เมื่อได้รับรายงานจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

1.5 คุณสมบัติคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ประชาชนร่วมกันคัดเลือกคนดี มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการกองทุนเพื่อ
บริหาร

กองทุนของประชาชน

1.5.1 เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านหรือชุมชนมาไม่น้อยกว่า 2 ปี

1.5.2 เป็นผู้ที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์

1.5.3 เป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบเสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ไม่ติดการพนัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีประวัติเสียด้านการเงิน และยึดมั่นระบอบประชาธิปไตย

1.5.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ

1.5.5 ไม่เคยรับโทษจำคุก เว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาท

1.5.6 ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

1.5.7 ไม่เคยถูกไล่ออก หรือให้ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.8 ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง

1.5.9 ไม่เคยถูกไล่ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการหรือ มติของสมาชิก

1.6 ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง จะประสบความสำเร็จได้หากมีสิ่งเหล่านี้ อยู่ในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

1.6.1 ชาวบ้านมีจิตสำนึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของกองทุน

1.6.2 ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง รวมทั้งเคารพในกติกาที่กำหนดร่วมกัน

1.6.3 มีคณะกรรมการกองทุนที่เป็นคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ เสียสละ และรับผิดชอบ

1.6.4 มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการเรียนรู้ร่วมกัน คิดร่วมกัน ทำร่วมกัน ติดตามตรวจสอบร่วมกัน และรับผลประโยชน์ร่วมกัน อย่างเป็นธรรมชาติ

1.6.5 ความสามัคคี ความเอื้ออาทร เกื้อกูลผู้ด้วยโอกาส

1.6.6 มีการประสานความร่วมมือทั้งในด้านการเรียนรู้และกิจกรรมร่วมกันใน ลักษณะเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

2. นิยามและแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม

แนวความคิด เรื่องการมีส่วนร่วม เป็นสาระที่สำคัญต่อความสำเร็จ ของการพัฒนาทางด้านการเมืองวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมหรือด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหรือระดับชุมชนก็ตามมีใจของใหม่แต่เป็นเรื่องที่ทำกันมาหลายทศวรรษแล้ว (ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ 2527 : 117) กระแส แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นนั้นเกิดขึ้นมาจากปัญหาความล้มเหลวในการดำเนินงานพัฒนาในอดีตซึ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชนภายนอกชุมชนแต่ละเลยศักยภาพและความสามารถของคนในชุมชน ดังนั้นจึงได้มีการหันมาทบทวนถึงประสบการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาทำให้ได้ข้อสรุปว่า องค์กร ท้องถิ่น น่าจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา โดยมีส่วนในการวิเคราะห์ ปัญหา ตัดสินใจและประเมินผลด้วยตนเอง

ในปัจจุบันมีการกล่าวถึงแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นกันอย่างแพร่หลาย แลในทัศนะที่แตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษา ชมดี (2524 : 24) ได้สรุปคำจำกัดความของการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น หมายถึง ความร่วมมือของกลุ่มคนที่เข้ามารับผิดชอบเพื่อการดำเนินการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

เสนห์ จามริก และคณะ (2536 : 29) ได้ให้คำจำกัดความของการเข้ามามีมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย ในการปูพื้นฐานมั่นคง เพื่อวิวัฒนาการไปสู่การปกครองตนเองของท้องถิ่นได้ในบั้นปลาย และกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นว่า เริ่มต้นจากการ เข้าร่วมกิจกรรมที่มีผลประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นกิจกรรมที่สัมพันธ์กับปัญหา และความต้องการของชุมชน

สุรัชย์ หวันแก้ว (2530 : 15) ได้อ้างถึงคำจำกัดความของคำว่ามีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นจากนิยามของ เพอซและแมทธิส ไว้ว่าหมายถึงการที่องค์กรท้องถิ่น ได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมทรัพยากรและสถาบันต่าง ๆ ตามสภาวะสังคมที่เป็นอยู่ การมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น ได้ถูกตีความไปในความหมายดังกล่าวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพความคิดความเชื่อของแต่ละบุคคล ตลอดจนกาลเวลาและยุคสมัยอีกด้วย ความหมายดังกล่าว นำไปสู่ข้อสรุปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นว่าเป็นทางเลือกการพัฒนา (Alternative Development) ซึ่งมีพื้นฐานที่สำคัญ ๆ อยู่ 3 ประการ คือ

1. กลไกการพัฒนาเคลื่อนย้ายจากรัฐสู่ประชาชน โดยองค์กรท้องถิ่นมีการมีส่วนร่วมหลักในการพัฒนา

2. เป้าหมายการพัฒนา คือ การพัฒนาขีดความสามารถเพื่อพึ่งและพัฒนาตนเอง ไม่ใช่พึ่งพารัฐหรือองค์กรพัฒนาจากภายนอก

3. กระบวนการพัฒนา ยึดหลักจากล่างสู่บน (Bottom up) มากกว่าบนลงล่าง (top down) ทั้งนี้เพื่อที่จะให้เกิดการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องยึดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ต้องถือว่าองค์กรท้องถิ่นเป็นหลักในการแก้ปัญหาด้วยการพึ่งตนเอง องค์กรจากส่วนกลางเป็นเพียงตัวกระตุ้น หรือสนับสนุนเท่านั้น

3.2 กิจกรรมการพัฒนาใด ๆ ต้องเริ่มจากพื้นฐานขององค์กรท้องถิ่น กล่าวคือ คำนึงถึงวิถีชีวิตที่ดำรงอยู่ในชุมชนทั้งในอดีต และปัจจุบันและพึงตระหนักว่าการยึดเหนี่ยวกิจกรรมการพัฒนาซึ่งกำหนดตามกรอบความคิดจากองค์กรภายนอกชุมชน นอกจากจะไม่นำไปสู่การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงแล้ว ยังเป็นการทำลาย ศักยภาพในการแก้ปัญหาของชุมชน ในลักษณะของการขาดความมั่นใจในตนเองและต้องพึ่งพาพาลังภายนอก ชุมชนตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Yadav (1979 : 3) , Cohen และ Uphoff (1980 : 219-222) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้อย่างสอดคล้องกันว่าหมายถึง การเข้าร่วมของประชาชนหรือกลุ่มตัวแทนของชุมชน ในกระบวนการพัฒนาด้วย ความสมัครใจและต้องไม่ถูกบังคับ ซึ่งอาจจำแนกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision- Making)
2. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและแผนการ (Implementation)
3. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการควบคุมและประเมินโครงการ และการพัฒนา (Evaluation)

4. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของการพัฒนา (Benefit)

นอกจากนี้ Cohen และ Uphoff ยังได้กล่าวถึงมิติต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้คือ

ก. ลักษณะของการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้น สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ทิศทางของการมีส่วนร่วม (Direction)
2. รูปแบบของการมีส่วนร่วม (Style)
3. แบบแผนขององค์กร (Pattern)
4. ช่องทางการมีส่วนร่วม (Channel)
5. ระยะเวลาของการมีส่วนร่วม (Duration)
6. ขอบข่ายของการมีส่วนร่วม (Scope)
7. ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม (Stage)

ข. ภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางกายภาพและชีวภาพ (Physical and Biological Factors)
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factors)
3. ปัจจัยทางการเมือง (Political Factors)
4. ปัจจัยทางสังคม (Social Factors)
5. ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural Factors)
6. ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ (Historical Factors)

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

เนื่องจาก “การมีส่วนร่วม” เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นภายในสังคมในการศึกษากิจกรรมมีส่วนร่วมของประชาชนจึงได้นำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Concept and Theory of Role)

Linton (1964 : 113-114) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของตำแหน่งและการมีส่วนร่วมไว้ว่า ตำแหน่งจะเป็นเครื่องกำหนดการมีส่วนร่วมว่าตำแหน่งนั้น ๆ จะมีภาระหน้าที่อย่างไร ฉะนั้นเมื่อมี ตำแหน่งเกิดขึ้นสิ่งที่ควรถูกทำก็คือ การมีส่วนร่วมตำแหน่ง เพราะทุก ๆ ตำแหน่งจะต้องมีการมีส่วนร่วม กำกับกับการมีส่วนร่วม และตำแหน่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ และกล่าวได้ว่าไม่อาจมีการมีส่วนร่วมได้โดยปราศจากตำแหน่ง หรือไม่อาจจะมีตำแหน่งได้โดยปราศจากการมีส่วนร่วม

ทิตยา สุวรรณะชญ (2527 : 9) ได้อธิบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็น ลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยตำแหน่งและได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น การมีส่วนร่วมตามอุดมคติ (Ideal Role) หรือการมีส่วนร่วมที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมควรปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมที่ปฏิบัติจริง (Actual Role) หรือ การมีส่วนร่วมที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติจริง โดยกล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่ปฏิบัติจริงนี้เป็นผลรวมของการมีส่วนร่วมตามอุดมคติ

Bloom and Selnick (1963 : 34-35) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมดังนี้

1. การมีส่วนร่วมที่สังคมกำหนดหรือการมีส่วนร่วมตามอุดมคติ เป็นการมีส่วนร่วมที่มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งทางสังคมไว้
2. การมีส่วนร่วมที่ควรกระทำ เป็นการมีส่วนร่วมที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำในหน้าที่ตำแหน่งนั้น ๆ ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลก็ได้
3. การมีส่วนร่วมที่กระทำจริง เป็นการมีส่วนร่วมที่แต่ละบุคคลได้กระทำไปจริงตามความเชื่อ ความคาดหวัง และโอกาสที่จะกระทำในสังคม

ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Theory of Exchange)

Homans อ่างในสัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2523 : 203) กล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ประกอบด้วยหน่วย (Elements) ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. กิจกรรม (Activities) คือ การกระทำของมนุษย์เพื่อมุ่งรางวัล
2. การกระทำระหว่างกัน (Interaction) เป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กันในหน่วยกิจกรรม เพื่อต้องการรางวัลและหลีกเลี่ยงการลงโทษจากบุคคลอื่น
3. ความรู้สึก (Sentiment) เป็นสภาพจิตใจตัวบุคคลในกิจกรรมและการกระทำระหว่างกัน เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ

นอกจากนี้แล้วพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น คุณค่า ปริมาณ ราคาทุน เป็นต้น

จากแนวคิดทฤษฎีที่ได้กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า บุคคลหรือผู้กระทำ ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมมีความสนใจที่จะเข้าไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมนั้น จะมีความรู้สึกและจุดมุ่งหมาย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ต่างกัน ทำให้รู้สึก ควบคุมสถานการณ์และเงื่อนไข ตลอดจนเลือกจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต่างกัน ดังนั้น ลักษณะกระบวนการในหน่วยกิจกรรม ความรู้สึกของบุคคล ต่อกิจกรรมจึงน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537 : 21) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมดังนี้คือ

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ
2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่งทำให้เกิดความเกรง ใจที่จะกระทำ
3. อำนาจบังคับที่เกิดจากคนที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้เกิดการบีบบังคับให้มีส่วนร่วม ในการกระทำต่าง ๆ

Reeder (1983 : 39-53) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน 11 ประการ ดังนี้

1. การปฏิบัติตนให้คล้อยตามความเชื่อพื้นฐาน กล่าวคือ บุคคลแต่ละกลุ่มบุคคลจะเลือก แบบและวิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของตนเอง
2. มาตรฐานคุณค่า บุคคลและกลุ่มบุคคล จะปฏิบัติในสิ่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่า ของตนเอง
3. เป้าหมายบุคคล และกลุ่มบุคคลจะมีพฤติกรรมเพื่อปกป้อง และรักษาเป้าหมายของ ตนเอง
4. ประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา บุคคลหรือกลุ่มบุคคล บางครั้งจะมีพฤติกรรมที่เกิด จาก ประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา
5. ความคาดหวัง บุคคลและกลุ่มบุคคล จะมีพฤติกรรมตามที่ตนเองคาดหวังว่าควร จะแสดงในสถานการณ์เช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วย
6. การมองแต่ตัวเอง บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าตัวเองควรต้อง กระทำเช่นนั้น
7. การบีบบังคับ บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ในสถานการณ์ที่ถูกบังคับ
8. นิสัยและประเพณี บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ตามนิสัยที่ชอบหรือให้ สอดคล้องกับประเพณีเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. โอกาส บุคคลและกลุ่มบุคคล มักจะเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติของสังคม ตามจำนวนชนิดของโอกาส ซึ่งโครงสร้างของสังคมเอื้ออำนวยให้

10. ความสามารถ บุคคลและกลุ่มบุคคล มักจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างที่คน เห็นว่าสามารถทำในสิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น

11. การสนับสนุน บุคคลและกลุ่มบุคคล มักจะเริ่มปฏิบัติเมื่อเขารู้สึกว่าเขาได้รับการ สนับสนุนที่ดีให้กระทำในกิจกรรมนั้น ๆ

Alvin (1959 : 147-157) กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ สถาน ภาพทางสังคม การศึกษา อาชีพ ถิ่นที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว และลักษณะของครอบครัว ตลอดจนค่านิยมของสังคม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537 : 184) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมประกอบด้วย ปัจจัย 3 ประการ คือ

1. มีความเกี่ยวข้องทั้งทางด้านจิตใจ-อารมณ์ (Ego-involved) และด้านการงาน (Task-involved)
2. มีการประสานงานเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของกลุ่ม และมีการติดต่อสื่อสารทั่วไป ระหว่างบุคคลในกลุ่มนั้น
3. มีความรับผิดชอบร่วมกับกลุ่มทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลวเป็นความรู้สึก ที่ผูกพันกับการทำงานและการเชื่อถือไว้วางใจ

2.3 รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

United Nations Department of International Economic and Social Affairs (1989 : 9) ได้ รวบรวม รูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ 3 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมแบบเป็นไปเอง (Spontaneous) เป็น โดยการอาสาสมัครหรือรวมตัว กันเองขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง เป็นกระทำที่มีได้รับความช่วยเหลือจากภายนอก ซึ่งเป็นรูป แบบที่เป็นเป้าหมาย

2. การมีส่วนร่วมแบบชักนำ (Induced) เป็นการเข้าร่วมโดยความต้องการความเห็นชอบ หรือการสนับสนุนโดยรัฐบาล เป็นรูปแบบที่เป็นลักษณะทั่วไปของประเทศกำลังพัฒนา

3. การมีส่วนร่วมแบบบังคับ (Conceived) เป็นการมีส่วนร่วมภายใต้การดำเนินการตาม นโยบายของรัฐบาล ภายใต้การจัดการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโดยการบังคับโดยตรง รูปแบบนี้ เป็นรูปแบบที่ผู้กระทำได้รับผลในทันที แต่จะไม่ได้ผลในระยะยาว และจะมีผลเสียที่ไม่ได้รับการ สนับสนุนจากชุมชนในที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Norman Uphoff (อ้างใน อนงค์ พัฒนจักร, 2535 : 43) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในแง่ของรูปแบบการมีส่วนร่วมได้ 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหาร และการร่วมมือลงแรงร่วมใจ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ซึ่งอาจเป็นวัตถุประสงค์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นรูปแบบในการควบคุม ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

L.J. Carry (อ้างใน อานุกาฬ ภิรตลาภ, 2528: 25) ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 2 แบบคือ

1. การมีส่วนร่วมแบบมีตัวแทนลักษณะที่ง่ายต่อการจัดระเบียบในการดำเนินการกำหนดนโยบายและการควบคุม
2. การมีส่วนร่วมแบบไม่มีตัวแทน เป็นการเข้าร่วมโดยตรงในรูปของคณะกรรมการหรือกลุ่มใหญ่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด

จากความแตกต่างและความเหมือนรูปแบบต่างๆดังกล่าวข้างต้นสามารถจำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบที่เน้นความสำคัญเชิงกระบวนการกล่าวคือรูปแบบที่มีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาการวางแผน การดำเนินงานการแบ่งปันผลประโยชน์และการประเมินผล
2. รูปแบบที่ให้ความสำคัญลักษณะความสัมพันธ์กล่าวคือรูปแบบที่เกิดจากความสมัครใจ การชักจูง หรือเกิดจากการบังคับ ซึ่งอาจเป็นแบบในรูปมีตัวแทนหรือไม่มีตัวแทนก็ได้

Kasperson and Breitbat (1985 : 36) ได้เสนอมาตรวัดระดับการมีส่วนร่วมไว้ 3 ประการคือ

1. การกระทำโดยแต่ละบุคคล มิใช่เป็นการกระทำโดยกลุ่มการแสดงออกของแต่ละบุคคลในกระบวนการมีส่วนร่วมนั้น จะแสดงถึงค่านิยม ความรับรู้และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล กล่าวคือ กิริยาที่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม ก็คือ กิริยาที่บุคคลแสดงต่อผลของการกระทำนั้น โดยตรง
2. ความถี่ของการกระทำ ซึ่งแสดงออกโดยรวมกระทำที่บ่อยครั้ง ระยะเวลาของกิจกรรมที่ยาวนาน มีความผูกพันและมีแรงจูงใจในการกระทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คุณภาพของการเข้าร่วม พิจารณาจากผลและผลกระทบของการกระทำในเบื้องต้น เช่น ความรับผิดชอบ การตัดสินใจ การเปิดกว้างยอมรับความสามารถยอมรับความคิดเห็น และมีการประเมินผล

3. กองทุนหมู่บ้านนุ่งห้วยออก (สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชาย และการพัฒนา, 2545)

3.1 สถานที่ตั้งกองทุนหมู่บ้าน

บ้านนุ่งห้วยออก หมู่ที่ 8 ตำบลนุ่งห้วย อบต. ชั้นที่ 2 อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

3.2 สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

1. จำนวนประชากร 490 คน หญิง 235 คน ชาย 355 คน
2. จำนวนครัวเรือน 145 ครัวเรือน
3. อาชีพของประชากรในหมู่บ้าน คือ อาชีพทำนา เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย ทำไม้กวาด

3.3 โครงสร้างการบริหารกองทุนหมู่บ้าน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 13 คน ชาย 8 คน หญิง 5 คน

1. นายสัมฤทธิ์ โมราษฎร์	ตำแหน่ง	ประธาน
2. นายทองพูล อุดรา	”	รองประธาน
3. นางสุภาวดี สุภาการ	”	เลขานุการ
4. นางนารี โทนไทย	”	เหรัญญิก
5. นายแพง ศรีซาร	”	ฝ่ายกู้
6. นายทวี แก้วอนันต์	”	ผู้ช่วยเหรัญญิก
7. นายคำดี ปันคำ	”	รองประธาน
8. นายครรชิต เดชกฤษร	”	ฝ่ายกู้
9. นางสาวเวียง ชินกะธรรม	”	ฝ่ายติดตาม
10. นางทองปาน พรหมศรี	”	ฝ่ายตรวจสอบ
11. นางบุญถม ทวีแขวง	”	ช่วยตรวจสอบ
12. นายนิ้วพันธ์ อุดรา	”	ประชาสัมพันธ์
13. นายสมพงษ์ สมจันทร์	”	ช่วยประชาสัมพันธ์

3.4 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

1. ผ่านการประเมินความพร้อมในระดับจังหวัดเมื่อ วันที่ 16 สิงหาคม 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ได้รับอนุมัติโอนเงินกองทุน 1 ล้านบาท เข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2544
3. จำนวนสมาชิกและจำนวนกองทุนที่กู้ไปเพื่อประกอบอาชีพ
  - เกษตรกรรม 4 ราย รวมเป็นเงินทุน 65,000 บาท
  - อุตสาหกรรมในครัว 31 ราย รวมเป็นเงินทุน 451,000 บาท
  - ค้าขาย 19 ราย 330,000 บาท
  - อื่น ๆ ช่างซ่อม 1 คน เงินกู้ 10,000 บาท
4. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกองทุนฯ 1 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท/ปี

3.5 การบริหารจัดการกองทุน 1 ล้านบาทหลังได้รับการจัดสรรโอนเงิน

1) ด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

- มีประชุมชี้แจงการได้รับอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนหมู่บ้านให้สมาชิกทราบ และเสนอโครงการและคำขอกู้
- มีการจัดเตรียมแบบคำขอกู้เงิน สัญญาเงินกู้สัญญาค้ำประกันเอกสารอื่นให้พร้อมดำเนินการ
- มีการประชุมฯ พิจารณาอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิก และดำเนินการตามมติของที่ประชุมใหญ่โดยยึดระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้
- มีการแจ้งผลการอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกทราบโดยการประชุมสมาชิก
- มีการให้ผู้ที่ได้รับการอนุมัติเปิดบัญชีออมทรัพย์ที่ธนาคารสาขาพร้อมได้แนบคำขอกู้ และสัญญาเงินของสมาชิกไปด้วย
- เมื่อได้รับการแจ้งโอนจากธนาคารแล้ว แจ้งให้สมาชิกทราบ

2) ด้านข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน

- มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน โดยความเห็นร่วมกันของชุมชน
- มีการกำหนดระเบียบการเป็นสมาชิกการเข้า-ออกและข้อปฏิบัติของสมาชิก
- มีการกู้ยืมเงิน
- มีการชำระคืนเงินกู้
- มีการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน

3) ด้านสมาชิก

- การรับสมัครสมาชิกในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านเป็นรายบุคคล มีจำนวน

83 คน

4) ด้านวิธีการบริหาร/การจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีการพิจารณาอนุมัติการกู้เงิน
มีวิธีการพิจารณาตามโครงการที่เสนอมาจำนวนเงินที่ขอกู้ ความเป็นไปได้ และ
ไม่เสี่ยงต่อการขาดทุน มีตลาดรองรับ และคู่ที่ตัวสมาชิก เป็นคนดีมีความซื่อสัตย์
  - มีกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และผู้ค้าประกันติดตามช่วยการประกอบอาชีพ
ของสมาชิก กองทุนที่กู้ยืมไปประกอบอาชีพ
- 5) การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
- มีหอกระจายข่าว
  - มีป้ายประชาสัมพันธ์

3.6 การควบคุมการดำเนินงานกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1. มีการบริหารจัดการกองทุน
2. มีการตรวจสอบดูแล
3. มีการจัดสรรผลประโยชน์ ให้สอดคล้องกับเงินกองทุนหมู่บ้าน
4. มีระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกองทุน ไม่ขัดแย้งกับระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดและจำต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
5. มีการรับสมาชิก และจัดทำทะเบียนประวัติของสมาชิก
6. มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและจัดทำข้อมูลกองทุนขึ้นที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
7. มีการพิจารณาให้กู้ตามหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด
8. มีการทำนิติกรรมสัญญา เงื่อนไข และการผูกพันกองทุนหมู่บ้าน
9. มีการเรียกประชุมสมาชิก ตามที่กำหนด
10. มีการจัดทำบัญชีที่ได้รับเงินจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการการคืน ให้แก่กองทุนหมู่บ้าน ครบเต็มจำนวนที่อนุมัติให้เบิกจ่าย

3.7 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

1. มีการร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่กองทุนหมู่บ้านจัดขึ้น
2. มีการร่วมประชุมประชาคมของกองทุนหมู่บ้าน เช่น
  - การพิจารณาวงเงินกู้ที่เกินกำหนด
  - การแก้ปัญหาของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
  - ร่วมปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ร่วมพิจารณาร่างระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน
- การสนับสนุนติดตาม และช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะทำงาน เครือ

ข่ายองค์กร ชุมชนระดับอำเภอช่วยเหลือ โดยการอบรมประชุมให้ความรู้ด้านบัญชีหลายครั้ง และการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ และยุติธรรม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน (2529 : 24) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ความสามารถของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม กิจกรรมต่อเนื้อ ความสนับสนุนเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเงินทุนหมุนเวียน ความร่วมมือของสมาชิกกลุ่ม ความสนับสนุนของผู้นำท้องถิ่นและการตลาด

กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน (2529 : 66-72) ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ในการพัฒนาชนบทโดยศึกษาจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่าปัจจัยเกี่ยวกับรายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การติดต่อกับผู้นำท้องถิ่น การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน การที่คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้านเป็นผู้นำท้องถิ่นนั้น ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท แต่ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกอบรมและ ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในการพัฒนาชนบท

วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ (2529) ได้ศึกษาเรื่องกลุ่ม: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านหินลาด ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่ากองทุนหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จในการรวมกลุ่มนั้นมีปัจจัยส่งเสริมคือสมาชิกในกลุ่มมีความสนใจร่วมกันและมีความต้องการเหมือนกัน

ฉอาน วุฑฒิกกรรมรักษา (2526 : 114-115) ได้ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงสร้างงานในชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่นของตำบลคุ้มพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคมและการศึกษา

ลัดดาวัลย์ อนุภู (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม สังคมสงเคราะห์ของสตรีอาสาสมัคร พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมได้แก่ เจตคติ อาชีพ รายได้ อายุ สถานภาพสมรส ความสัมพันธ์กับองค์กรสตรี และการเข้าร่วมกิจกรรมสตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

(Research Methodologies)

ประชากร

ในการศึกษานี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
บึงหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 83 คน

เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามแบบปลายปิด(Close-
ended question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended question) ที่จัดทำขึ้นโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
และการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านบึงหวาย
ออก อำเภอ

วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 2 การเข้าร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านบึงหวาย
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์
หาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อกำหนดหาค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐาน มีสูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = (X / N) * 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้กำหนดหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลต่าง ๆ มีสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = (\sum_{i=1}^N X_i) / N$$

กำหนดให้ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

X_i = ผลรวมทั้งหมดของข้อมูลที่ต้องการ

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

i = จำนวนชุดที่ 1 ถึง N

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ สวทศ.๒๕๖๕

3. ค่าพิสัย (Range)

ใช้คำนวณหาค่าอัตราภาคชั้น มีสูตร ดังนี้

ค่าพิสัย = ค่าคะแนนสูงสุด - ค่าคะแนนต่ำสุด

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean score) ใช้คำนวณการหาค่าเฉลี่ยรวม

$$M.S. = \frac{(T1 * 5) + (T2 * 4) + (T4 * 2) + (T5 * 1)}{N}$$

โดยกำหนดให้ M.S. = คะแนนเฉลี่ย

T1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

T2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบระดับการมีส่วนร่วมมาก

T3 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

T4 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบระดับการมีส่วนร่วมน้อย

T5 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบระดับการมีส่วนร่วมไม่เคย

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

งานวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดระดับคะแนนการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวยออกไว้ดังนี้

การมีส่วนร่วมมากที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ 5
การมีส่วนร่วมมาก	มีระดับคะแนนเท่ากับ 4
การมีส่วนร่วมปานกลาง	มีระดับคะแนนเท่ากับ 3
การมีส่วนร่วมน้อย	มีระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่มีการมีส่วนร่วมเลย	มีระดับคะแนนเท่ากับ 1

โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

คะแนน	4.20 — 5.00	แสดงว่ามีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
คะแนน	3.39 — 4.19	แสดงว่ามีระดับการมีส่วนร่วมมาก
คะแนน	2.58 — 3.38	แสดงว่ามีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
คะแนน	1.77 — 2.57	แสดงว่ามีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
คะแนน	1.00 — 1.76	แสดงว่าไม่เคยมีการมีส่วนร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลและวิจารณ์ผลการวิจัย

(Findings and Results)

ผลการศึกษานี้ได้จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจำนวน 83 คน โดยนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมการทำไม้กวาด และการมีส่วนร่วมกิจกรรมและพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก สมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพหลัก อาชีพรอง การเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ

1. อายุ

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีอายุสูงสุด 70 ปี อายุต่ำสุด 20 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 41.58 ปี โดยสมาชิกส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 61.45 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 35-54 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.71 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-34 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 10.84 อยู่ในช่วงอายุ 55-74 ปี (ตารางที่ 1)

2. สถานภาพการสมรส

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ ร้อยละ 100 แต่งงานมีครอบครัวอยู่ด้วยกัน (ตารางที่ 1)

3. ระดับการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ ส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 79.52 มีระดับการศึกษาที่ระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 14.46 จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 4.82 จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และน้อยที่สุดจบระดับ ปวช. 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 (ตารางที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงการกระจายของข้อมูลจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรสและระดับการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (n = 83)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
15-34	23	27.71
35-54	51	61.45
55-74	9	10.84
อายุสูงสุด 70 ปี		
อายุต่ำสุด 20 ปี		
อายุเฉลี่ย 41.58 ปี		
สถานภาพสมรส		
โสด	-	-
หย่าร้าง	-	-
แต่งงานอยู่ด้วยกัน	83	100.00
แต่งงานแยกกันอยู่	-	-
ระดับการศึกษา		
ไม่เคยเรียนหนังสือ	0	0.00
ประถมศึกษา	66	79.52
มัธยมศึกษาตอนต้น	12	14.46
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	4.82
ปวช.	1	1.20
ปวส.	0	0.00
ระดับปริญญาตรี	0	0.00

4. สมาชิกภายในครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยแล้ว 4 คน โดยส่วนมากมีสมาชิกภายในครอบครัวระหว่าง 2-5 คน คือ ร้อยละ 89.16 และร้อยละ 10.84 มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 6-9 คน โดยจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวสูงสุด คือ 7 คน สมาชิกภายในครอบครัวต่ำสุดคือ 2 คน (ตารางที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงการกระจายของข้อมูลจำแนกตามสมาชิกในครอบครัว อาชีพหลักและอาชีพรอง

ตัวแปร	จำนวน (n=83)	ร้อยละ
สมาชิกภายในครอบครัว(คน)		
2-5	74	89.16
6-9	9	10.84
จำนวนสมาชิกมากที่สุด 7 คน		
จำนวนสมาชิกน้อยที่สุด 2 คน		
จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4 คน		
อาชีพหลัก		
ทำนา	49	59.04
ทำสวนผลไม้	0	0.00
ทำไร่	0	0.00
ค้าขาย	8	9.64
รับจ้าง	3	3.61
เลี้ยงสัตว์	0	0.00
ทำไม้กวาด	23	27.71
อาชีพรอง		
ทำนา	36	43.37
ทำสวนผลไม้	2	2.41
ทำไร่	0	0.00
ค้าขาย	9	10.84
รับจ้าง	12	14.46
เลี้ยงสัตว์	7	8.43
ทำไม้กวาด	17	20.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. อาชีพหลัก

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีอาชีพหลักคือการทำงานมากที่สุด คิดเป็น 59.04 รองลงมาคืออาชีพทำไม้กวาดและค้าขายคิดเป็นร้อยละ 27.71 และร้อยละ 9.64 ตามลำดับ โดยมีอาชีพรับจ้างมีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.61 (ตารางที่ 2)

6. อาชีพรอง

ผลจากการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีอาชีพรอง คืออาชีพทำนา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.37 รองลงมาคืออาชีพทำไม้กวาดและรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 20.48 และ 14.46 ตามลำดับ และน้อยที่สุดคืออาชีพทำสวนผลไม้คิดเป็น ร้อยละ 2.41 (ตารางที่ 2)

7. เหตุผลสำคัญที่ทำให้เข้าร่วมกองทุนหมู่บ้านฯ

พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านร้อยละ 95.18 สนใจในการเป็นสมาชิก และร้อยละ 4.82 ได้รับความชักชวนให้เข้ากองทุนจากสมาชิกภายในกองทุน (ตารางที่ 3)

โดยผู้สนใจมีเหตุผลการเป็นสมาชิก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

1. มีความพึงพอใจในจุดมุ่งหมายของกองทุน
2. มีความพึงพอใจในการทำกิจกรรมของกองทุน
3. มีความต้องการในการออมทรัพย์
4. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. ต้องการความรู้

ตารางที่ 3 แสดงการกระจายตัวของข้อมูลเหตุผลในการเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน

เหตุผล	จำนวน (n=83)	ร้อยละ
สมัครใจเอง	79	95.18
ได้รับการชักชวน	4	4.82
เหตุผลสำคัญในการเข้าเป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (n=120)	
มีความพึงพอใจในจุดมุ่งหมายของกองทุน	51	42.50
มีความต้องการในการออมทรัพย์	20	16.67
มีความพึงพอใจในการทำกิจกรรมของกองทุน	36	30.00
ต้องการความรู้	5	4.17
ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	8	6.67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมการทำไม้ และการมีส่วนร่วมกิจกรรมและพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

(1) กิจกรรมออมทรัพย์ (ตารางที่ 4)

- การร่วมกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่สมาชิกมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.86 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 31.33 และอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 3.61 และน้อยที่สุดไม่เคยเข้าร่วมเลยคิดเป็นร้อยละ 1.20

- การเลือกตั้งกรรมการในการดำเนินงาน พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งกรรมการอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ทั้งนี้ส่วนมากมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากร้อยละ 61.45 รองลงมาอยู่ในปานกลางร้อยละ 27.71 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยคิดเป็นร้อยละ 4.82 โดยมีผู้ไม่เคยมีส่วนร่วมเลยน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.20

- การร่วมกำหนดกติกา กฎเกณฑ์กองทุนพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการกำหนดกติกา กฎเกณฑ์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 60.24 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.30 มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 8.43 และ มีส่วนร่วมในระดับน้อย ร้อยละ 4.82 และน้อยที่สุดไม่เคยมีส่วนร่วมเลยคิดเป็นร้อยละ 1.20

- การเข้าร่วมประชุมพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับมากร้อยละ 49.40 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 24.10 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 19.28 และ 6.02 ตามลำดับ และน้อยที่สุดไม่เคยเข้าร่วมเลยร้อยละ 3.80

- การเข้าร่วมประเมินผล พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประเมินผลในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 56.63 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 24.10 อยู่ในระดับมากที่สุดและน้อยคิดเป็นร้อยละ 15.66 และ 2.41 ตามลำดับ และน้อยที่สุดไม่เคยเข้าร่วมประเมินผลเลย ร้อยละ 1.20

- การฝากเงิน พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ทั้งนี้โดยส่วนมากมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากร้อยละ 68.67 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางและระดับมากที่สุดร้อยละ 14.46 และ 13.25 ตามลำดับ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลยร้อยละ 3.61

- การกู้ยืมเงิน ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ ส่วนใหญ่มีระดับของการมีส่วนร่วมการกู้ยืมเงินระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ทั้งนี้ส่วนมากมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละ 73.49 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 16.87 และอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 3.61 ไม่เคยเลยร้อยละ 6.02

- การส่งเงินกู้ยืม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๗ มีการมีส่วนร่วมการส่งเงินกู้ในระดับมาก เฉลี่ย 3.80 ทั้งนี้ส่วนมากมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 65.06 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 15.66 และอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 13.25 และไม่เคยเลยคิดเป็นร้อยละ 6.02

ดังนั้นหากพิจารณาการเข้าร่วมกิจกรรมออมทรัพย์ ในภาพรวมทั้งหมดจะพบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.74

ตารางที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในกิจกรรมออมทรัพย์

	ระดับการมีส่วนร่วมที่มีต่อกลุ่ม (n=83)										
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่เคย		ค่าเฉลี่ย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	รวม
การมีส่วนร่วม กิจกรรมออมทรัพย์											
กำหนดเป้าหมาย	3	3.61	53	63.86	26	31.33	0	0.00	1	1.20	3.69
เลือกตั้งกรรมการ	4	4.82	51	61.45	23	27.71	4	4.82	1	1.20	3.64
กำหนดกติกา	7	8.43	50	60.24	21	25.30	4	4.82	1	1.20	3.70
เข้าร่วมประชุม	16	19.28	41	49.40	20	24.10	5	6.02	1	1.20	3.80
ร่วมประเมินผล	13	15.66	47	56.63	20	24.10	2	2.41	1	1.20	3.83
ส่งเงินฝาก	11	13.25	57	68.67	12	14.46	0	0.00	3	3.61	3.88
กู้ยืมเงิน	3	3.61	61	73.49	14	16.87	0	0.00	5	6.02	3.69
ส่งเงินกู้	11	13.25	54	65.06	13	15.66	0	0.00	5	6.02	3.80
รวม											3.74

(2) กิจกรรมทำไม้กวาด (ตารางที่ 5)

- การเข้าร่วมกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของกิจกรรม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๗ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ทั้งนี้มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 49.40 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 40.96 อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 7.23 และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 2.41 โดยไม่มีผู้ไม่เคยมีส่วนร่วมเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเลือกตั้งกรรมการในการดำเนินงาน พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมระดับมากเฉลี่ย เท่ากับ 3.43 ทั้งนี้ส่วนมากมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 49.40 รองลงมาอยู่ในระดับมากร้อยละ 33.73มีส่วนร่วมมากที่สุด ร้อยละ 9.64 มีส่วนร่วมน้อยร้อยละ 4.82 และน้อยที่สุดไม่เคยมีส่วนร่วมร้อยละ 2.41

- การร่วมกำหนดกฎเกณฑ์กลุ่มพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 45.78 รองลงมาอยู่ในระดับมากร้อยละ 42.17 และอยู่ในระดับมากที่สุดและน้อยร้อยละ 4.82 และน้อยที่สุดไม่เคยเข้าร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ ร้อยละ 2.41

- การเข้าร่วมประชุมในกิจกรรม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 49.40 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 39.76 และอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 7.23 และน้อยที่สุดระดับน้อยร้อยละ 3.61

- การเข้าร่วมตรวจสอบการบริหารงานของกรรมการผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับปานกลางเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 50.60 รองลงมาอยู่ในระดับมากร้อยละ 31.33 อยู่ในระดับน้อยร้อยละ 8.43 มากที่สุดร้อยละ 7.23 และน้อยที่สุดไม่เคยร้อยละ 2.41

- การเข้าร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับ มากเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ทั้งนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากร้อยละ 44.58 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 40.96 และอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 9.64 และน้อยที่สุดไม่เคย ร้อยละ 4.82

- การร่วมผลิต พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมมากเท่ากับ 3.35 ทั้งนี้ส่วนมากแล้วอยู่ในระดับมากร้อยละ 33.37 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 28.92 และอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 20.48 น้อยร้อยละ 12.05 และน้อยที่สุดไม่เคยร้อยละ 4.82

- การร่วมจำหน่าย/หาตลาด พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับมากร้อยละ 40.96 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 30.12 และอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 16.87 น้อยร้อยละ 7.23 และน้อยที่สุดไม่เคยร้อยละ 4.82

ดังนั้นในภาพรวม สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่กวาดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ

3.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ในกิจกรรมทำไม้กวาด

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วมที่มีต่อกลุ่ม (n=83)										
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่เคย		ค่าเฉลี่ยรวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2) กิจกรรมทำไม้กวาด											
กำหนดเป้าหมาย	6	7.23	41	49.40	34	40.96	2	2.41	0	0.00	3.61
เลือกตั้งกรรมการ	8	9.64	28	33.73	41	49.40	4	4.82	2	2.41	3.43
กำหนดกฎเกณฑ์	4	4.82	35	42.17	38	45.78	4	4.82	2	2.41	3.42
เข้าร่วมประชุม	6	7.23	41	49.40	33	39.76	3	3.61	0	0.00	3.60
ตรวจสอบการบริหาร	6	7.23	26	31.33	42	50.60	7	8.43	2	2.41	3.33
ติดตามประเมินผล กิจกรรม	4	4.82	37	44.58	34	40.96	8	9.64	0	0.00	3.45
ร่วมลงทุน	10	12.05	25	30.12	36	43.37	8	9.64	4	4.82	3.35
ร่วมผลิต	17	20.48	24	28.92	28	33.73	10	12.05	4	4.82	3.48
ร่วมจำหน่าย/หาตลาด	14	16.87	34	40.96	25	30.12	6	7.23	4	4.82	3.58
รวม											3.47

(3) ระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมและพัฒนากิจกรรม (ตารางที่ 6)

- การรับรู้ข้อมูลและร่วมกิจกรรมกลุ่ม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 66.27 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 32.33 อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 1.20 และไม่มีสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับน้อย และไม่เคยรับรู้ข้อมูลและร่วมกิจกรรมกลุ่ม

- การเข้าร่วมทบทวนศึกษาปัญหาและร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากองทุน พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ทั้งนี้โดยส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 48.19 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 34.94 อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยร้อยละ 7.23 เท่ากัน และน้อยที่สุดไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทบทวนปัญหาเลข ร้อยละ 2.41

- การร่วมรับผลประโยชน์จากกลุ่ม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 40.96 รองลงมาอยู่ในระดับมาก

ร้อยละ 32..53 อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 16.87 อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 7.23 และน้อยที่สุดคือไม่เคยเข้าร่วมรับผลประโยชน์เลย ร้อยละ 2.41

- กิจกรรมกลุ่มในปัจจุบันเหมาะสมต่อความต้องการของสมาชิกระดับใด พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ทั้งนี้ส่วนมากอยู่ที่ระดับปานกลาง ร้อยละ 50.60 อยู่ที่ระดับมากร้อยละ 27.71 อยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 16.87 และอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 4.82

- การมีเวลาและเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ทั้งนี้ส่วนมาก อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 40.96 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 39.76 อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 16.87 และอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 2.41

ดังนั้นในภาพรวม สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการพัฒนากิจกรรม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.58

ตารางที่ 6 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการพัฒนากิจกรรม ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก

	ระดับการมีส่วนร่วมที่มีต่อกลุ่ม (n=83)										
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่เคย		ค่าเฉลี่ย
การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การรับรู้ข้อมูล	1	1.20	55	66.27	27	32.33	0	0.00	0	0.00	3.69
2. ศึกษาปัญหาและแก้ไข	6	7.23	29	34.94	40	48.19	6	7.23	2	2.41	3.37
3. รับผลประโยชน์จากกลุ่ม	14	16.87	27	32.53	34	40.96	6	7.23	2	2.41	3.54
4. กิจกรรมเหมาะสมต่อความต้องการของสมาชิก	14	16.87	23	27.71	42	50.60	4	4.82	-	-	3.57
5. มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม	14	16.87	33	39.76	34	40.96	2	2.41	-	-	3.71
รวม											3.58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งหวายออก ด้านกิจกรรมทำไม้กวาด ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมมากที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.47 จึงแสดงให้เห็นว่าสมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมมากในกิจกรรมทำไม้กวาดทำให้กองทุนมีความเข้มแข็ง เพราะสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย กำหนดกฎเกณฑ์ เข้าร่วมประชุม ทำให้สมาชิก มีความรู้และความเข้าใจในวัตถุประสงค์และแนวคิดของการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองวิจัยประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชนที่ว่า ปัจจัยการเข้าใจในวัตถุประสงค์มีผลต่อการมีส่วนร่วม ทำให้สามารถดำเนินกิจกรรมของกองทุนอยู่บนหลักของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนแต่ในกิจกรรมการตรวจสอบการบริหารและการร่วมทุนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก จากข้อมูลระดับการศึกษา ร้อยละ 79.52 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนั้นจึงขาดความรู้ในเชิงการบริหารจัดการทำให้การมีส่วนร่วมในเรื่องการตรวจสอบการบริหารและการมีส่วนร่วมในการลงทุนการร่วมลงทุน อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันกับ ระดับการมีส่วนร่วมในการร่วมลงทุนที่อยู่ในระดับปานกลาง เพราะสมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอาชีพหลักและอาชีพรองคือทำนา ซึ่งอาชีพทำนาเป็นตัวกำหนดรายได้ หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกซึ่งสอดคล้องการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ฉออ่าน วุฑฒิกรรมรักษา (2526:114-115) ที่พบว่าปัจจัยสถานภาพเศรษฐกิจและการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

(Conclusions and Recommendations)

จากการศึกษาและวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล จากสมาชิก 83 คน โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ การเข้าร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีผลสรุปดังนี้

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีอายุเฉลี่ย 41.58 ปี ส่วนมากมีอายุระหว่าง 35-54 ปี สถานภาพสมรสส่วนใหญ่แล้วพบว่าสมาชิก กองทุนหมู่บ้านฯ แต่งงานอยู่กับครอบครัวร้อยละ 100 ระดับการศึกษาร้อยละ 79.52 มีระดับการศึกษาประถมศึกษาจำนวนสมาชิกในครอบครัวพบว่าโดยเฉลี่ย มีสมาชิก 4 คน ผลการศึกษาถึงอาชีพหลักพบว่า อาชีพหลัก คือ ทำนา ร้อยละ 59.04 อาชีพรองพบว่า ร้อยละ 43.37 ประกอบอาชีพทำนา เหตุผลสำคัญที่ทำให้สมาชิกเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ คือ ร้อยละ 95.18 สนใจในการเข้าเป็นสมาชิกเอง ทั้งนี้เนื่องจากมีความพึงพอใจในจุดมุ่งหมายของกองทุน และมีความพึงพอใจในการทำกิจกรรมของกองทุน

ตอนที่ 2 การเข้าร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ

กิจกรรมออมทรัพย์

พบว่าในภาพรวมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในกิจกรรมออมทรัพย์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยมีรายละเอียดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมออมทรัพย์ดังนี้

- ส่งเงินฝากพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากเฉลี่ย 3.88
- เข้าร่วมในการประเมินผล พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.83
- ส่งเงินกู้ยืมพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เข้าร่วมประชุมในกิจกรรมพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.80
- เข้าร่วมกำหนดกติกากฎเกณฑ์กองทุนพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.70
- เลือกตั้งกรรมการในการบริหารกิจกรรมพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากร้อยละ 3.64
- กู้ยืมเงินพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากเฉลี่ยเท่ากับ 3.69

กิจกรรมทำไม้กวาด

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทำไม้กวาดในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 โดยมีรายละเอียดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทำไม้กวาด ดังนี้

- กำหนดเป้าหมาย พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.61
- เข้าร่วมประชุม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.60
- ร่วมจำหน่าย/หาตลาด พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.58
- ร่วมผลิต พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.48
- ติดตามประเมินผลกิจกรรม พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.45
- เลือกตั้งกรรมการ พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.43
- กำหนดกฎเกณฑ์ พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.42
- ร่วมลงทุน พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เฉลี่ยเท่ากับ 3.35
- ตรวจสอบการบริหาร พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับปานกลางเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมและพัฒนากิจกรรม

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมและพัฒนากิจกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 โดยมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สมาชิกมีเวลาและเข้าร่วมกิจกรรมกองทุนได้อย่างสม่ำเสมอ/ต่อเนื่อง พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด 3.71
- สมาชิกได้รับรู้ข้อมูลและร่วมกิจกรรมของกลุ่มระดับใด พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.69
- กิจกรรมของกองทุนปัจจุบันเหมาะสมต่อความต้องการของสมาชิกระดับใด พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.57
- สมาชิกได้เข้าร่วมในการรับผลประโยชน์จากกลุ่มในระดับใด พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดเท่ากับ 3.54
- สมาชิกได้เข้าร่วมทบทวนศึกษาปัญหาและร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากองทุน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับปานกลางมากที่สุดเท่ากับ 3.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้เข้าไปทำการศึกษาวิจัยข้อมูลกองทุนหมู่บ้านบุงหวายออก ทำให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. กำหนดการประชุมควรจะแน่นอนไม่ควรเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา เพราะจะทำให้สมาชิก เสียเวลาและไม่ให้ความสำคัญกับการประชุม
2. ควรจัดสถานที่ประชุมให้เป็นบริเวณที่แน่นอนไม่ปะปนกันแยกการฝากเงิน ตู้เงินออกมาให้เป็นสัดส่วนเพื่อไม่ได้รับกวนผู้ที่เข้าฟังการประชุม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ผู้สัมภาษณ์จะต้องทำความเข้าใจกับผู้ให้สัมภาษณ์ให้ชัดเจนเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2528. หลักและวิธีวิจัยทางการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ. ห้างหุ้นส่วน จำกัด.

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2529. โครงการสารคดี รายงานการวิจัยโครงการสารคดี ตำบลข้าวmung จังหวัดเชียงใหม่. พระนคร: โรงพิมพ์ท้องถิ่น.

กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน. 2524. รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของกลุ่มสตรี. กองวิจัยและประเมินผล, กรมการพัฒนาชุมชน.

กรณีศึกษา ชมดี. 2524. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารคดี ตำบลท่าช้าง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดอุบลราชธานี กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ฉอาน วุฑฒิกกรมรักษา. 2526. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้าร่วมของประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบท: ศึกษากรณีโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่น ตำบลคุ้มพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. 2527. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณะสุข มหาวิทยาลัยมหิดล

ทิตยา สุวรรณภู. 2527. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. 2537. “กลวิธีแนวทางและวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน” ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล

ลัดดาวัลย์ อนุกุล. 2522. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ของสตรีอาสาสมัคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม. บัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภิม ภคเมธาวิ. 2545. เข้าถึงได้จาก :<http://www.thaiNGO.rog.com>

วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ. 2529. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา. 2545. ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดีเด่น. อุดรราชธานี : โรงพิมพ์ท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. 2544 (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก file://A:\กองทุนหมู่บ้าน_files\59.html

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2523. หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช

เสน่ห์ จามริก, ยศ สันตสมบัติ, บวรศักดิ์ อุวรรณโน, เจริญ คัมภีรภาพ, และไพสิฐ พาณิชกุล. 2536. ป่าชุมชนในประเทศไทยแนวทางการพัฒนา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : อักษรสยามการพิมพ์

อนงค์ พัฒนจักร. 2535. การมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ : กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยม่วง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ (ศศ.ม.) สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อานุกาภ ธิรลาภ. 2528. การวิเคราะห์เชิงสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท :
ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Alvin, Bernard. 1959. **Rural Sociology**. New York : McGraw-Hill Book Company

Bloom, Benjmin S. Hastinas J. Thomas and Gorge F. 1963. **Handbook on Formation and Summatic of Student Learning**. New York. Mc Grow-Hill Company

Cohen, John M. and Uphoff, Norton T. 1980. **Participation's place in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity**. World Development

Kasperson, R.E. 1985. and Breitbat. **Rural Development and Measures for Project Design**. Cornell University: Rural Development Committee

Linton Ralph. 1964. **The Study of Man**. New York : D. Appleton Century Crafts,

Reeder, Wiliam W. 1983. **“Some Aspects of the Informal Social Participation of Farm Families in New York State University.”** Unpublished Ph. D. Dissertation

Roger, Everett and Shoemaker, Floyd. 1973. **Communication of Innovation: A Cross-Culture Approach**. 2 nd.ed. New York : The Free Press.

United Nation. 1989. **Popular Participation in Division Making for Development**. N.Y. United Nation Publication.

Uphoff, Norman. 1986. **Local Institutional Development: An Analysis Sourcebook with caste**. West Harford, Connecticut : Kumarin Press.

Yadav. Ram P. 1979. **People's Participation: Focus on Mobilization of the Rural Poor**. Alternative Strategies for Development with Focus on Local Planning and Development. Un (ADI) : Bangkok.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งห้วยออก อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2545

วันที่ ..... มกราคม พ.ศ. 2546

ผู้สัมภาษณ์.....

เวลา.....ถึง.....นาฬิกา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านนุ่งห้วยออก อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

จงทำเครื่องหมาย / ใน ( ) หรือเขียนข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบลนุ่งห้วย อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

2. สถานภาพการสมรส

- ( ) โสด ( ) แต่งงานอยู่ด้วยกัน
( ) หย่าร้าง ( ) แต่งงานแยกกันอยู่
( ) อื่น ๆ ระบุ.....

3. การศึกษาสูงสุดของท่านคือ

- ( ) ไม่เคยเรียนหนังสือ ( ) ปวช.
( ) ประถมศึกษา ( ) ปวส.
( ) มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) ระดับปริญญาตรี
( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย ( ) อื่น ๆ ระบุ.....

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

5. อาชีพหลัก (หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้ให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด)

- ( ) ทำนา ( ) ทำสวนผักผลไม้
( ) ทำไร่ ( ) เลี้ยงสัตว์
( ) ค้าขาย ( ) รับจ้าง
( ) ทำไม้กวาด ( ) อื่น ๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. อาชีพรอง (หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้ให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านรองลงมาจากอาชีพหลัก)

☐ ทำนา	☐ ทำสวนผักผลไม้
☐ ทำไร่	☐ เลี้ยงสัตว์
☐ ค้าขาย	☐ รับจ้าง
☐ ทำไม้กวาด	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

7. เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าร่วมกองทุน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ เรียงลำดับความสำคัญ)

☐ สมัครใจเอง เพราะ	☐ มีความพึงพอใจในจุดมุ่งหมายของกองทุน
	☐ มีความต้องการในการออมทรัพย์
	☐ มีความพึงพอใจในการทำกิจกรรมของกองทุน
	☐ ต้องการความรู้
	☐ ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
	☐ อื่น ๆ ระบุ.....
☐ ได้รับการชักชวนให้เข้ากองทุน	
โดย	☐ ประธานและคณะกรรมการกองทุน
	☐ สมาชิกภายในกองทุน
	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วมที่มีต่อกลุ่ม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	เหตุผล
1. การเข้าร่วมกิจกรรมและพัฒนากิจกรรม						
1.1 ท่านได้รับรู้ข้อมูลและร่วมกิจกรรมของกลุ่มระดับใด						
1) กิจกรรมออมทรัพย์						
ท่านได้ร่วมกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของกิจกรรมระดับใด						
- ท่านได้เลือกตั้งกรรมการในการบริหารกิจกรรม						
- ท่านได้ร่วมกำหนดกติกากฎเกณฑ์กลุ่มในระดับใด						
- ท่านได้เข้าร่วมประชุมในกิจกรรมระดับใด						
- ท่านได้เข้าร่วมในการประเมินผล						
- ส่งเงินฝาก						
- ถูยืมเงิน						
- ส่งเงินกู้ยืม						
2) กิจกรรมทำไม้กวาด						
- ท่านได้เข้าร่วมกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ของกิจกรรม						
- ท่านได้เลือกตั้งกรรมการในการบริหารกิจกรรม						
- ท่านได้ร่วมกำหนดกฎเกณฑ์กิจกรรม						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมกิจกรรมและการพัฒนากิจกรรมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (ต่อ)

การมีส่วนร่วม	ระดับของการมีส่วนร่วมที่มีต่อกลุ่ม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย	เหตุผล
- ท่านได้เข้าร่วมประชุมในกิจกรรม						
- ท่านได้เข้าร่วมในการตรวจสอบการบริหารกิจการ						
- ท่านได้เข้าร่วมในการติดตามประเมินผลกิจกรรม						
- ร่วมลงทุน						
- ร่วมผลิต						
- ร่วมจำหน่าย / หาดตลาด						
1.2 ท่านได้เข้าร่วมทบทวนศึกษาปัญหาและร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากลุ่ม						
1.3 ท่านได้เข้าร่วมในการรับผลประโยชน์จากกลุ่มในระดับใด						
1.4 กิจกรรมของกลุ่มปัจจุบันเหมาะสมต่อความต้องการของสมาชิกระดับใด						
1.5 ท่านมีเวลาและเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้อย่างสม่ำเสมอ / ต่อเนื่อง						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1 ศูนย์รวม จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงหวาย

รูปที่ 2 ศูนย์ปฏิบัติการ กองทุนหมู่บ้านบึงหวายออก

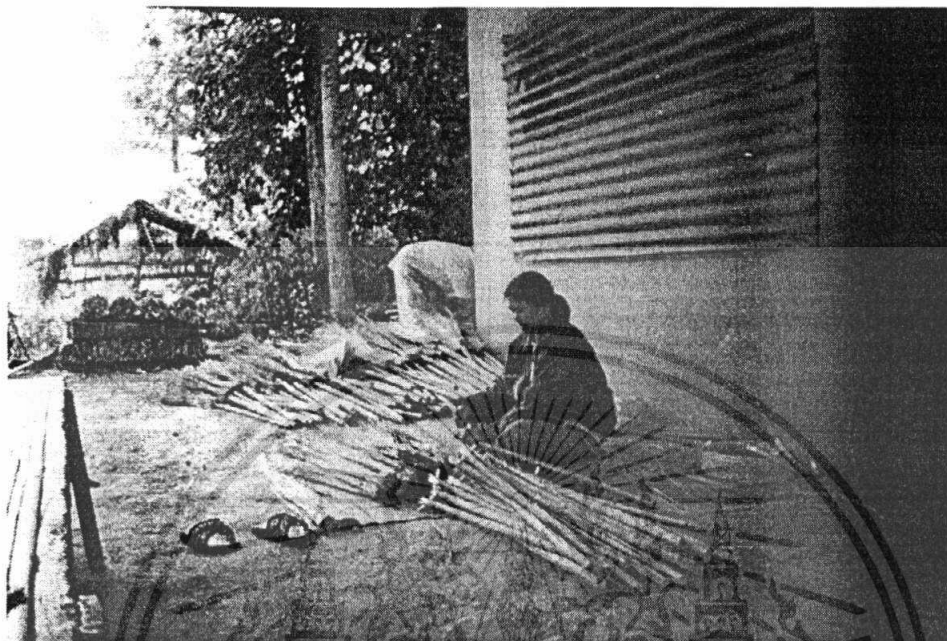
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3 ขั้นตอนเตรียมการทำไม้กวาด

รูปที่ 4 ขั้นตอนการทำไม้ด้ามกวาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

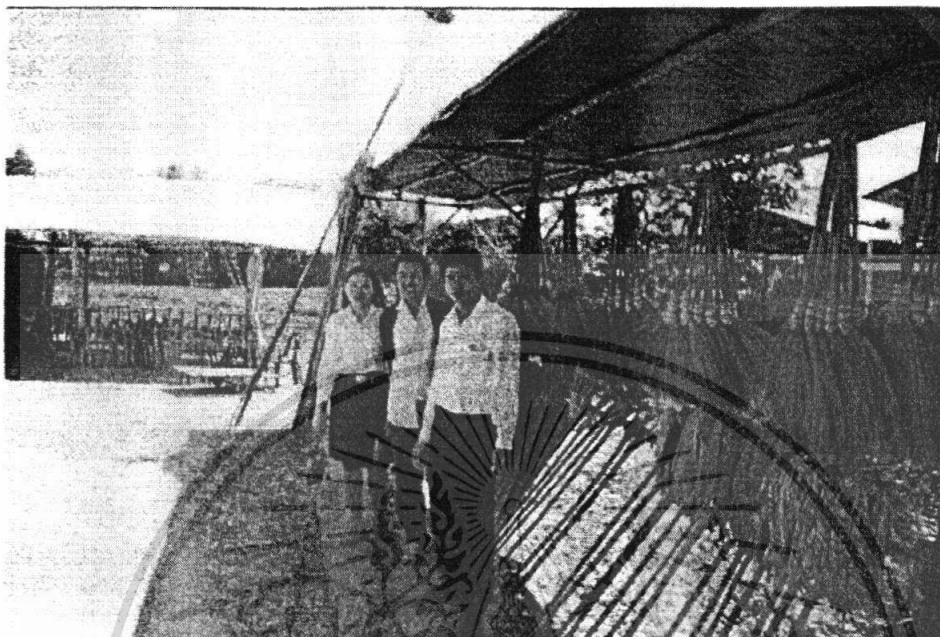

รูปที่ 5 สมาชิกกองทุนช่วยกันทำงานในกิจกรรมทำไม้กวาด

รูปที่ 6 สมาชิกกองทุนให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

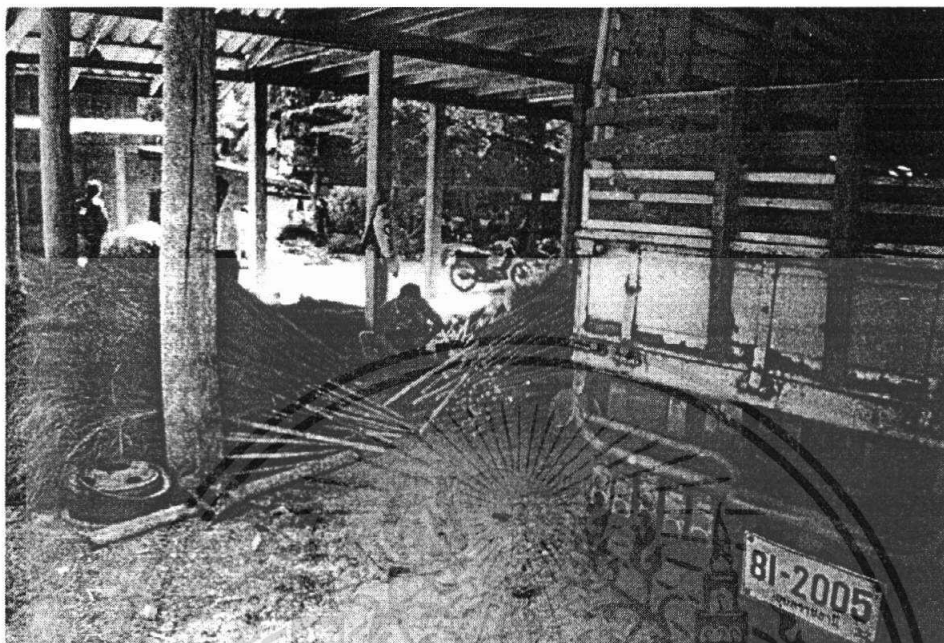

รูปที่ 7 ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

รูปที่ 8 ผลิตภัณฑ์ที่ทำเสร็จแล้วถูกจัดเก็บไว้เพื่อรอการขนส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 9 ผลิตภัณฑ์ที่ถูกถ่วงลงบนรถขนส่ง

รูปที่ 10 ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิดของสมาชิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้